

MIHÁLY-NAP AZ ÓVODÁBAN

Mihály napja szeptember 29-ére esik. Az őszt beálltával a kinti munkák a földeken befejeződtek, a terményeket az emberek betakarították, és egyidejűleg az állatokat is behajtották a mezőkről. A hegyi legelőkön Szent Mihályhoz fohászokdtak, hogy az addig megmaradt nyáját őrizze meg továbbra is.

Szent Mihály napján sok helyen tartottak vásárt. Itt árultak a vargák, a csizmadiák, a kádárok, a szíjártók, sok árus mondókával csalogatta a vevőket. Ilyenkor szerezték be az emberek a téli holmit, de nemcsak vásárolni mentek, hanem ismerkedni és beszélgetni is.

Óvodánk olyan programot dolgozott ki, amelynek a központi témája a néphagyományok őrzése. Ezzel a programmal szeretnénk a mindennapi óvodai életünket gazdagabbá, színesebbé tenni, és a népi kultúra szellemi és tárgyi alkotásai közül azokat a dolgokat kiválogatni, amelyek megfelelnek az óvodás korú gyermek életkori sajátosságainak.

MIHÁLY-NAPI VÁSÁR

Pár éve fogalmazódott meg bennünk az a gondolat, hogy milyen jó lenne megmutatni, picit *kirakatba tenni* mindazokat a gyerekmunkákat, amit együtt készítünk el a néphagyományörzés keretén belül. Egy olyan rendezvényt szervezni, ahol mások is látják, miként értékeljük természeti kincseinket, és hogyan tudunk belőlük ötletes alkotásokat készíteni. Mihály-naphoz közeledvén elhatároztuk, hogy kirakodóvásárt rendezünk az óvodában.

Próbáljuk természetes anyagokból összeválogatni portékáink alapanyagát. Agyagból, magvakból, rongyokból, viaszból, papírból nagyon szép használati és lakberendezési tárgyakat, gyermekjátékokat, zajkeltő hangszereket, rongybabákat készítünk közösen a gyerekekkel.

Bevezetőként az egyik néptáncossal is foglalkozó óvónő kolleganőnk mesél a Mihály-napi vásárok történetéről, a régi hagyományokról. Utána következik a kolleganőnk férjének színvonalas néptáncbemutatója. Az óvodások sem maradnak ki a szórakoztatásból, kedves kis vásári bemutatóval, mondókákkal, kikiáltókkal szórakoztatják a nagyérdemű közönséget. A szórakoztató bemutató után következik a vásár.

A gyerekek félkörben közösen énekelik:

Én elmentem... (nédpal)

Soprano

Én el men tem a vá sár ba fél pénz zel Tyú kom mond ja: kit rá kotty
Tyú kot vet tem a vá sár ban fél pénz zel

Ká ri koty tyom, é des tyú kom mé gis van egy fél pén zem.

Két gyerek hívogatja a vevőket:

Gyere velem a vásárba,
Fussunk oda hamarjába,
Vehetsz majd ott majd minden szépet,
Ha nincs pénzed, majd csak nézed.

Lókupec kínálgatja a lovait hangos kiáltással:

Lovat vegyenek!

Gyí, te, Ráró,
Gyí, te, ló,
Gyí, te, poci,
Hóha, hó!

Gyí, te, lovam, a vásárba!
Mit hozunk a tarisznyába?
Pogácsát, mogyorót,
jó gyermekeknek valót.

A varga csizmával a kezében kínálja portékáját:

Van-e csizma eladó,
Hóba-sárba mindig jó?

Van kis csizma eladó, szép varrás a szárán,
Hogyha ilyet hordanék, bizony sose bánám.

A vevő kérdezi:

Van-e csizma eladó,
patkós sarka kopogó,
szattyán-szára ropogó,
sárba-vízbe jó?

A varga válaszolja:

Nincsen csizma vehető,
csak egy rozszant tekenő,
ócska egér-etető,
üsse meg a kő.

Az almaárus kötényéből kínálja az almákat:

Olcso az alma,
Itt van halomba.
Aki veszi, meg is eszi,
Olcso az alma.

Közösen énekelik és táncolják:

Mézeskalácsos:

Mézesbábót vegyenek,
Tükrös szívet, szépet,
Ide süss, ide nézz,
Fele cukor, fele méz.

A perecárus peracet tartva a kezében kínálja:

Peracet vegyenek,
Frissek még, melegek,
Ropogósak, sósak,
Szépen mosolygósak.

Közösen:

Gyerekek, gyerekek,
Szeretik a peracet.
Sósat, sósat, jó ropogósát,
Aki vesz, annak lesz,
Aki nem vesz, éhes lesz.

A kalapárus kalappal a fején kínálja a portékáját:

Itt a kalap, kerek kalap.
Fogd a fülét, mert elszalad.
Kicsit zsíros, kicsit csajla,
De a füled eltakarja.

Hej, a sá - lyi pi - a - con, pi - a - con,
Al - mát á - rul egy asz - szony, egy asz - szony.
Jaj, de ál - dott egy asz - szony, egy asz - szony,
Ha - tot ad egy ga - ra - son, ga - ra - son.

Közösen, hangos felkiáltással invitálják a vásárolni vágyó közönséget:

Tessék, tessék, jó portéka,
Egynek sincsen maradéka,
Ma még vehet, holnap mehet.
Kezdődhet a vásár!

A portékát petákokért lehet megvásárolni, amit a kolleganők osztanak szét. Megkezdődhet a Mihály-napi vásárosdi, a nagycsoportos óvodások árulják a portékát, és büszkén állíthatom, hogy fél óra leforgása alatt szinte minden elfogy az amúgy jól megrakott vásári asztalokról. A vásári népet a szakács nénik által sült süteményekkel, fánkokkal és frissítőkkal kínáljuk.

A portéka, igaz, hamar elfogy, de a jó hangulat, a kötetlen beszélgetés lehetősége még sokáig ott tartja a vendégeket az óvodai vásáron.